

سوالهای درس ۱۳ مطالعات اجتماعی (سفری به تخت جمشید (۲))

۱. هخامنشیان بیش از ..... سال بر ایران حکومت کردند.
۲. حکومت هخامنشیان به دست ..... از بین رفته است.
۳. اسکندر مقدونی که بود و چه کرد؟
۴. دلایل از بین رفتن حکومت هخامنشیان را بنویسید.
۵. آریوبرزن که بود و چه کرد؟
۶. به چه کسانی سلوکیان می گفتند؟
۷. سلوکیان سعی کردند ..... و ..... و ..... و ..... یونانی‌ها را در ایران رواج دهند.
۸. چه کسانی سلوکیان را از ایران بیرون راندند؟
۹. پارت‌ها چه کسانی بودند و چه حکومتی را به وجود آوردند؟
۱۰. در زمان ..... پادشاه اشکانی، ایران به کشوری بسیار پهناور و ثروتمند تبدیل شد.
۱۱. در زمان مهرداد دوم ایران با چه کشوری همسایه بود؟
۱۲. چرا بین ایران و روم جنگ‌های زیادی اتفاق می افتاد؟
۱۲. پارت‌ها در چه کارهایی مهارت داشتند؟
۱۳. سورنا که بود و چه کرد؟
۱۴. مجسمه مرد پارتی مربوط به چه دوره تاریخی است؟ در کدام موزه قرار دارد؟
۱۵. سورنا سردار رومی یعنی ..... را شکست داد.

۱۳

درس سفری به تخت جمشید (۲)

شب بود. پویا، توماس، محسن و علیرضا در سالن هتل نشسته بودند و عکس‌هایی را که گرفته بودند تماشا می‌کردند. علیرضا گفت: چه عکس‌های خوبی گرفته‌ام! دلم می‌خواهد آنها را به دوستانم نشان بدهم. پویا گفت: چنین آثار تاریخی که این قدر قدیمی هستند، فقط ممکن است در چند کشور دنیا وجود داشته باشد. چه خوب است که از آنها محافظت شود. بعد هم ادامه داد: گردشگران هنگام بازدید از آثار تاریخی باید مراقب باشند که به آنها آسیبی نزنند. مثلاً روی آنها یادگاری ننویسند. توماس گفت: راستی، تا آنجا که من مطالعه کرده‌ام، حکومت هخامنشیان به دست اسکندر مقدونی از بین رفته است.

پویا توضیح داد: هخامنشیان بیش از دویست سال بر ایران حکومت کردند. آنها در اواخر حکومتشان، به دلیل اختلاف‌های داخلی و بی‌لیاقتی شاهان ضعیف شده بودند. در این زمان، اسکندر به ایران حمله کرد. او پادشاه یونان و مقدونیه بود و آرزو داشت همه‌ی جهان را تصرف کند.

در زمان حمله‌ی اسکندر، ایرانیان در برابر آنها ایستادگی کردند اما با وجود همه‌ی تلاش‌ها، کشور به دست بیگانگان افتاد یکی از فرماندهان شجاع ایرانی آریو برزن بود که تا آخرین نفس با سپاه دشمن جنگید و سرانجام کشته شد. جانشینان اسکندر بر کشور حاکم شدند و حکومت سلوکیان را تشکیل دادند. سلوکیان سعی کردند آداب و رسوم و خط و زبان یونانی‌ها را در ایران رواج دهند.

محسن گفت: چقدر بد! و پویا ادامه داد: البته، بعدها پارت‌ها بیگانگان را از ایران بیرون راندند.

علیرضا پرسید: چطور؟ پویا پاسخ داد: مردم ایران حکومت بیگانگان را نمی‌پذیرفتند و سال‌ها با آنها مبارزه می‌کردند. پارت‌ها گروهی دیگر از آریایی‌ها بودند که حکومت اشکانیان را به وجود آوردند.

در زمان مهرداد دوم، پادشاه اشکانی، ایران به کشوری بسیار پهناور و قدرتمند تبدیل شد.

در آن زمان، امپراتوری ایران با کشور روم همسایه بود و پادشاهان رومی قصد داشتند ایران را تصرف کنند. به همین دلیل، بین آنها و اشکانیان جنگ‌های زیادی در گرفت. البته در بیشتر

یک شاه اشکانی با دادن یک نشان به یکی از افراد، اجازه‌ی فرمانروایی بر یک ولایت را به او می‌دهد.

این جنگ‌ها رومی‌ها شکست خوردند. پارت‌ها در فنون جنگی و اسب سواری و تیراندازی بسیار ماهر بودند.

برای مثال، در یکی از جنگ‌ها سورنا، سردار شجاع اشکانی، کراسوس، سردار رومی، را شکست داد. در این جنگ کراسوس کشته شد.

توماس به پویا گفت: راستی، آن مجسمه‌ای که در تهران در موزه‌ی ایران باستان دیدیم و دست راستش از بین رفته بود، از آثار دوره‌ی اشکانیان است؟

پویا گفت: بله، آن مجسمه‌ی مرد پارتی است.

سپس رو به بچه‌ها کرد و گفت: بهتر است همگی برویم بخوابیم. فردا صبح زود به همدان برمی‌گردیم.

مجسمه‌ی مرد پارتی در موزه‌ی ایران باستان

○ فعالیت

- ۱- کار مهم اشکانیان چه بود؟
- ۲- سورنا و آریو برزن هرکدام چه کار ارزشمندی انجام دادند؟
- ۳- اگر قرار باشد با گروهی گردشگر برای بازدید از تخت جمشید بروید، چه وسایلی را همراه خود می‌برید؟

جواب فعالیت

۱. آنها ایران را به کشور بسیار پهناور و قدرتمند تبدیل کردند و چون در فنون جنگی و اسب سواری و تیراندازی بسیار ماهر بودند، از ایران در مقابل دشمن حمایت کردند و سلوکیان را شکست دادند.
۲. آریو برزن فرمانده شجاع هخامنشی بود که تا پای جان از ایران دفاع کرد و به خاطر دفاع از کشور جان خود را از دست داد و سورنا سردار شجاع اشکانی بود که توانست کراسوس (سردار رومی) را شکست دهد.
۳. دوربین عکاسی و فیلم برداری، دفترچه یادداشت و خودکار، کلاه آفتابگیر، بطری آب و خوراکی، کیسه زباله